

Rode cijfers ziekenhuizen gevaar voor zorg

Jasper D'Hoore

Almaar meer ziekenhuizen boeken verliezen, blijkt uit een studie van de bank Belfius. Dat heeft gevolgen voor de kwaliteit van onze zorg.

Van de 92 algemene ziekenhuizen in ons land hebben er vorig jaar 39 verlies gemaakt. Dat betekent dat 42 procent van de ziekenhuizen in de rode cijfers zit, blijkt uit de jaarlijkse ziekenhuisstudie van de bank Belfius.

Het aantal ziekenhuizen die met verlies werken, ligt fors hoger dan in 2015 en 2016. In dat laatste jaar boekten 'maar' 30 instellingen negatieve cijfers. Belfius geeft geen afzonderlijke resultaten per ziekenhuis of per deelstaat. Uit een oefening die De Tijd vorig jaar maakte, blijkt dat vooral kleine ziekenhuizen het moeilijk hebben. Waalse ziekenhuizen hebben het moeilijker dan Vlaamse.

Voor faillissementen wordt niet meteen gevreesd, maar de penibele financiële toestand heeft wel gevolgen voor de kwaliteit van onze zorg. Ziekenhuizen worden grotendeels met overheidsgeld gefinancierd. In besparingstijden volgen de budgetten de toegenomen noden niet.

Om het hoofd boven water te houden, besparen ziekenhuizen op het verplegend personeel. Volgens insiders zijn we al lang het punt voorbij waarbij gemakkelijk efficiëntiewinsten kunnen worden geboekt. In ons land zijn er elf patiënten per verpleegkundige, terwijl dat er in Europa gemiddeld acht zijn.

Minder personeel betekent vaak minder goede zorg. Internationaal onderzoek wijst ook uit dat minder verplegend personeel kan leiden tot een toename van de sterftekans van patiënten. 'Almaar op het personeel blijven besparen, is niet houdbaar', zegt Geert Gielens, de hoofdeconoom van Belfius.

Wellicht is het daarom dat ziekenhuizen het op financieel vlak zo slecht doen. Ze geven wat meer uit voor het personeel, maar kunnen dat nergens anders compenseren. 'Onze ziekenhuizen zijn als de Titanic in de richting van een ijsberg aan het varen', meent Gielens. 'Het enige wat ze kunnen doen is hun kostenposten onder controle houden, maar dat model loopt op zijn laatste benen. Er zijn andere oplossingen nodig.'

Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid Maggie De Block (Open VLD) is bezig met een ingrijpende ziekenhuishervorming, waardoor instellingen meer moeten samenwerken. Ziekenhuizen zijn volop netwerken aan het vormen, waarbij zorg wordt geconcentreerd. Zo kan efficiënter worden gewerkt.

De hervormingen staan nog in de kinderschoenen en kunnen vooralsnog niet voorkomen dat de ziekenhuizen verliezen boeken. 'Er zijn helaas nog altijd spelers die geloven dat ze het zullen redden zonder drastische wijzigingen in de aanpak en daarbij maar al te graag enkel naar het federale overheidsbudget kijken om het probleem op te lossen', stelt De Block.

Copyright © De Tijd